

בעזרה"ת אֵלֵינוּ שֶׁל תְּנִידוֹת עֲוֹן תּוֹרַת שְׂבוּעֵי

גליון 664

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"י יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

פנחס בן אלעזר בן אהרון הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי

פנתח האה

התורה מפרטת את הייחוס המשפחתי של פנחס עד לסבא אהרן הכהן. למה הוסיפו לפרט חוץ משמו של האב גם את שמו של הסב "לפי שהיו השבטים מבזים אותו", וכו' כך אומר רש"י.

לבזות? את פנחס? למה? והתשובה: אבא שלו, אלעזר הכהן הגדול בהווה. סבא שלו, אהרן, הכהן הגדול הראשון בעולם. סבא-רבא עמרים היה גדול הדור. משה רבנו הדוד. "מוכרחים להבין איך קורה שנכד כזה מייחס רוצח נשיא שבט לעיני כל ישראל", צקצקו המבזים לשון. "ממש רחמנות על המשפחה. אלו בושות". חייב להיות שזה בגלל הסבא מצד האמא, יתרו. הוא הרי היה כומר לעבודה זרה, כנראה משם "ירש" פנחס כאלה מידות גרועות.

ולמה התורה מספרת לנו מה לחששו הי"נשמות הטובות? התורה מלמדת אותנו כיצד היא דרכם של הולכי רכיל, שנדע לזהות אותם ולהיזהר. הולכי דרכים מחפשים פיקנטריה. פרטים עסיסיים על האובייקט התורן. אם הם לא ימצאו אותה באדם שעליו הם מדברים - הם יחפשו בחורים ובסדקים, יגיעו עד לסבא מצד האמא שפיטם עגלים לעבודה זרה.

לא חשוב שאז הסבא היה גוי. לא חשוב שאחר כך הוא התגייר וחתנו היה משה רבנו. לא חשוב שמבני בניו של יתרו ישבו בלשכת הגזית. אפילו לא חשוב שהנכד שלו - זה שעליו מוציאים דיבה כעת - הציל את כלל ישראל ממגפה קטלנית "בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כיליתי את בני ישראל בקנאתי". אותם הולכי רכיל ניצלו לא פחות ולא יותר בזכותו של האיש עליו הם מדברים. אין להם שום מילה רעה להגיד עליו, אבל "משהו" הרי חייב להיות. "שפיטם אבי אמו עגלים לעבודה זרה"...

תזכרו: לברוח מאותם "נשמות טובות" ולא ללכת רכיל!
שבת שלום
שמשון אליעזר פוקס

אדם אחד מסוגל עם מעשה אחד להציל עם שלם. ומה המיוחד במעשה האחד הזה? הוא לא היה מוכרח. הוא לא נצטווה על זה בפירוש. כמאמר רבותינו ז"ל: "הלכה ואין מורין כן". כשאדם עושה מסירות נפש יותר ממה שהוא חייב, והכל מתוך אהבת ה' ואהבת ישראל עד בלי גבול, הוא זוכה. פנחס זכה בזכות המעשה שעשה לחיים נצחיים, זכה להיכנס חי לגן עדן, פנחס הוא אליהו והוא עתיד לבשר על הגאולה. ובזכות אהבת ה' הגדולה והעצומה שגילה, זכה פנחס אף לכהונה, שהיא התגלמות החסד והאהבה.

המלחמה של פנחס היא המלחמה של כולנו. כולנו חיילים בצבא ה' ומשתוקקים לחיות חיים של קידוש ה'. כולנו רוצים שכל מה שנעשה יהיה בו הגדלת כבוד ה' בעולם. "בכל דור ודור נמצאים בחינת מקנאי ה' צבאות, שהם בחינת פנחס, שבאים ללחום מלחמת ה' כל אחד כפי בחינתו, כי אין שום בן אדם חופשי ממלחמה זאת, כי רק בשביל זה בא לעולם". (ליקו"מ) נתבונן קצת בעצמנו. איפה מלחמת ה' שלנו? איפה הכי קשה לנו? איפה אנחנו צריכים לעשות הכי הרבה מסירות נפש? שם היכן שהכי קשה שם מטרתינו!!

כל אחד במה שקשה לו, זה העבודה שלו, שם מצפה ממנו בורא עולם למסירות נפש. כי מה החכמה לעשות במקום שם קל לך לעשות. על ידי שאדם מתאמץ דווקא בדברים שקשה לו. על זה זוכה לשכר הרבה "לפום צערא אגרא" לפי המאמץ כך השכר.

זמנני השבת
הדלקת נרות מוצאי שבת
8:30 7:26
נא לשכור על קדישת הגליון
אין לקרוא בשעת התפילה

אָהַל הַהֵלֶלֶת

כתוב בגמ' (שבת קיט:): "אמר רב יהודה אמר רב: כל המבזה תלמידי חכמים אין לו רפואה למכתו".

הרב אברהם שפירא זצ"ל שאל למה אין רפואה למכתו? ותיירץ ע"פ הגמרא בקידושין (ל:), האומרת "בני בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין". "משל למי שהכה את בנו מכה גדולה והניח לו רטייה על מכתו." התורה היא הרטייה, היא הרפואה לכל מכה. מי שמבזה תלמיד חכם – התורה לא נותנת לו רפואה, אין לו את ההגנה שיש לכל יהודי ויהודי כי הוא איבד את הזכות להגנה הזאת.

נאמר בזוהר (שמות סד.) שהקב"ה מוחל על כבודו ולא מוחל על כבודם של תלמידי חכמים. לומדים את זה מהנביא עידו כשבא אל ירבעם בן נבט שעה שהיה מקריב קרבן לעבודה זרה והקב"ה לא עשה דבר כדי למחות בירבעם על כך. אולם כשביקש לשלוח ידו בנביא – מיד "וַתִּבֶּשׂ יָדוֹ" (מלכים א יג, ד)!

אומר הזוהר מכאן ראייה שהקב"ה לא מוותר על כבודם של תלמידי חכמים – אפילו יותר מאשר על כבודו! עבודה זרה היא פגיעה בכבודו אבל פגיעה בתלמידי חכמים היא גדולה יותר. מכאן חיוב המחאה הגדול, המוטל על כל יהודי שמבין מה זה תורה, ועל כל יהודי שלומד תורה.

אהל לחידוש חידושים ופנינים לשולחן השבת

שלוש פעמים מוזכר בתורה שאלוקים ציווה את משה לספור את בני ישראל. הפעם הראשונה הייתה לאחר חטא העגל, הפעם השנייה הייתה לאחר הקמת המשכן, והפעם השלישית היא בפרשתנו – לאחר המגפה שהביא השם על העם בעקבות מעשה פעור. התורה מפרטת את שמות השבטים ואת המשפחות השייכות לכל שבט, אולם נשים לב שהתורה מוסיפה לכל המשפחות את האותיות יו"ד וה"א. דוגמא: "וְאֶבְיָן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל: בְּנֵי אֶבְיָן - חֲנוּךְ מִשְׁפַּחַת הַחֲלָכִי, לְפִלְוֵא מִשְׁפַּחַת הַפְּלֵאִי לְחֶצְרֹן מִשְׁפַּחַת הַחֶצְרֹנִי, לְכַרְמֵי מִשְׁפַּחַת הַפְּרָמִי" (במדבר כ"ו), וכן ביחס לשאר המשפחות. התורה מוסיפה את האות ה"א בהתחלה, ואת האות יו"ד בסוף. אותיות אלו הם אחד משמותיו של הבורא "י-ה".

מה עומק העניין?

רש"י (במדבר כ"ו) מביא את פשט הדברים, וכדאי לעיין בדבריו. חכמים (ירושלמי תענית פרק ב' הלכה ו') מביאים הסבר נוסף, אקטואלי מאוד לתקופת ימי בין המצרים: משל למלך שהיה לו מפתח לחדר האוצרות, והוא חשש מאוד שהמפתח ילך לאיבוד. מה עשה המלך? קשר את המפתח עם שרשרת לגופו, וכך לכל מקום שהוא הלך, המפתח היה עמו. כך קשר הקדוש ברוך הוא את ישראל לשמו, כדי שלא ילכו חלילה לאיבוד.

צירופן של אותיות שמו של הבורא על שמות בני ישראל, מסמל את הרעיון שאלוקים "קשר" את עצמו יחד עם בניו, כדי שהם לא ילכו לאיבוד.

עניין זה מהווה נחמה אדירה עבורנו בגלות הארוכה, משום שכעת בטוחים אנו שהקדוש ברוך הוא לעולם לא יעזבנו, שהרי הבורא "תלה" את עצמו בעמו, ואם מצבו של עם ישראל מחולל, ממילא גם שמו מחולל, כך שגם אם אין אנו ראויים לגאולה מצד מעשינו, אלוקים יגאל אותנו למען שמו.

כאמור, נתון זה מהווה נחמה גדולה עבורנו - בפרט בימי גלותנו, אולם הוא גם מחייב אותנו. שהרי אנו "מייצגים" את הבורא בכל פעולה, כך שאם מקיימים אנו את רצונו - אנו מקדשים את שמו, ואם חלילה נמצאים אנו בשפל המדרגה - כביכול אנו מורידים גם את הבורא ("שפתי חיים" א, עמוד ת"ד). זו אחריות גדולה מאוד על כל אחד מאתנו.

הדברים אינם אמורים רק ביחס לכלל, אלא גם ביחס לפרט. אדם עלול להרגיש שהוא בגלות אישית, יש לו צרות רבות והוא מרגיש "אבוד". אולם האמת מורה לא כך – השם תמיד נמצא עם האדם, בשמחה ובאבלות, באושר וביגון, בעושר ובעוני, בבריאות ובחולי.

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8566615
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

ישנם דברים שעל האדם לברוח מהם כבורח מהאש, אחד מהם הוא ביזוי תלמידי חכמים. כל בר דעת יודע שיש להיזהר שלא לפגוע בתלמידי חכמים, שהפגיעה בהם היא בזיון בכבוד התורה, ואין כבודם מחול (קידושין לב.), זאת ועוד, יש בכך סכנה גדולה מאוד, שאמרו חז"ל (פרקי אבות פ"ב) "והוי זהיר בגחלתן שלא תכוה, שנשיכתן נשיכת שועל, ועקיצתן עקיצת עקרב, ולחישתן לחישת שרף, וכל דבריהם כגחלי אש. ועוד שהקב"ה תובע את עלבונם של התלמידי חכמים (ברכות יט.). וכל הפוגע בכבוד תלמיד חכם נקרא אפיקורוס (סנהדרין צט)

מעשה נורא סיפר מגיד המישרים הרה"ג רבי שלמה לוינשטיין שליט"א נשלח אלי מכתב ובו סיפור מזעזע עד כמה יכול אדם להיענש על ביזוי תלמידי חכמים, וכל שכן שענוש ייענש על ביזוי גדול הדור שזהו עוון חמור שבעתיים". פתח הרב את דבריו: "ידידי הרב בן ציון סנה שליט"א מהעיר מונסי שבארה"ב, שלח אלי את המכתב עם כל ההתרחשות כהווייתם מגוף ראשון. יום אחד ניגש אלי יהודי הסובל מייסורים קשים וכואבים, כבר שנים שהוא סובל מכאבי מעיים נוראים, וכלשונו: 'כמה פעמים ראיתי את המוות מול העיניים'. לא חיכיתי ומיד עשיתי את כל הבדיקות הנדרשות, אלא שהתוצאות היו כי לא מוצאים שום דבר שיכול להצביע מהי הסיבה לכאבים הנוראיים. הרופאים שלחו אותי מבדיקה לבדיקה אך ללא הוואיל, לא נמצאה הסיבה לכאבי החזקים. הימים חלפו ואיתם הכאב, שתתי את כל סוגי הכדורים משככי הכאבים, אבל הכאב לא פסק. חלק מהרופאים אמרו לי אולי זה בכלל רגישות למאכלים מסוימים! תבדוק מה אתה מכניס לפה, אולי תשנה תזונה? וכשתבוא התקפת הכאב תבדוק מה הכנסת לפה. המצב לא השתנה הכאבים רק גברו וגברו ולא הייתה לי שום מנוחה, כבר חשתי לפעמים שקצתי בחיי, אם כך נראים חיי אז למה לי חיים!! יום אחד נזכרתי בדברי חז"ל (שבת נה): "אין יסורים בלא עוון". התחלתי ועשיתי עם עצמי חשבון נפש, מידה כנגד מידה, אולי זה קשור לענייני כשרות שנכנסו אל המעיים, אמנם מיד שללתי את האפשרות הזו, שכן אינני מכניס לביתי אלא את ההכשרים המהודרים ביותר. הוספתי להקפיד יותר בענייני מאכלים, ולצערי לא עזר כלום, לא די שהכאבים לא חלפו אלא הם התחזקו עוד יותר. מרוב כאב זעקתי והתפללתי ללא הרף לפני הקב"ה, הרגשתי כאילו ישנה מחיצה ביני לשמים ומונעת מתפילתי להתקבל. לפני מספר חודשים התכוננה משפחתי לשמחה של אחד מצאצאי, כולם היו בהתרגשות ושמחה אך אני שמחתי הייתה מהולה בפחד גדול, חששתי שמא יתקפו אותי כאבי המעיים באמצע החתונה. ואכן מאשר יגורתי בא לי, באמצע קבלת הפנים נתקפתי בכאבי מעיים עד שאיני לתאר ולשער את הכאבים שהיו לי, בעקבות הכאבים עיכבו את החתונה למשך כשעה, בקושי הצלחתי לעמוד על הרגלים תחת לחופה. במהלכה התפרצתי בבכי כפי שמעולם לא בכיתי. לא היה אכפת לי איך יסתכלו עלי. אמרתי לעצמי: 'אולי בשעת רצון זו תחת החופה התקבלו תפילותי, ואבין על מה כל הסבל'. לאחר החופה חשתי הקלה נפשית, הרגשתי שישועתי קרובה. בחג הפורים שהיה כמה ימים לאחר החתונה, הלכתי לישון בשעת לילת מאוחרת, והנה בשוכבי על משכבי אני רואה בחלומי שלט עם המילה "מ-ע-י-ם". עם ראשי תיבות – "מרן עובדיה יוסף מחה תמחה". כמובן שהתעוררתי בפחד נורא, וישר עלה בזיכרוני סיפור שלצערי הרב אירע איתי שלושים שנה אחורה. כשהייתי בחור הורי שלחו אותי ללמוד בישראל. גדלתי בבית שהוא אנטי ציוני, והציונים הם בגדר עבודה זרה. וכשהגעתי לארץ ישראל השתתפתי בהפגנות נגד אנשי הציונות בכל הזדמנות שנקרה לפני. באחד מימי חג הפורים של אותה שנה חגגנו את שמחת הפורים וישבנו קבוצת חברים, ואני בטיפשותי שרתי את השיר 'מחה תמחה' ואמרתי בין המילים את שמו של אותו צדיק וקדוש, ה' ירחם עלי. עשיתי חשבון נפש שמידה כנגד מידה יסרוני כליותי משך שנים רבות, שעל זה אמרו חז"ל "המבזה תלמיד חכם אין רפואה למכתו."

שאלתי את הרב שאצלו אני לומד מה עלי לעשות? והוא אמר שעלי לאסוף עשרה אנשים ולעלות לקברו של מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל בסנהדריה, לחלוץ נעליים ולבקש מחילה כמופיע בהלכה, וכן לרכוש את ספרי מרן הרב עובדיה יוסף אשר רבים לומדים מתורתו הקדושה ולחלקם לזיכוי הרבים. אמרתי לרב שכרגע אין מטוסים ואיך אטוס מארה"ב לישראל? הרב הציע לי למנות שליח שיאסוף מנין לעלות לקברו של מרן הרב עובדיה יוסף. עשיתי כדברי הרב, הטלפון היה פתוח, חלצתי נעלי בבתי ואמרתי בבכיות רבות: 'חטאתי לה' אלוקי ישראל ולכבוד מרן הרב עובדיה', וביקשתי סליחה ומחילה על מעשי המטופשים, וכולם ענו לי בקול רם: מחול לך מחול לך מחול לך. וזכיתי והסרתי ב"ה את חרון האף שהיה עלי." כמה צריך להיזהר מלדבר על כל אדם, וכל שכן להיזהר מלדבר על תלמידי חכמים שהקב"ה תובע עלבונם (ברכות יט).

יאיר לפיד הוציא בול ראשון מטעם משרד ראש הממשלה ועליו תמונה של לפיד.
הגיעו תלונות מכל עבר שהבול לא נדבק טוב ולא ידעו מה לעשות.
לפיד קרא אליו את עוזרו האישי ושלה אותו לבדוק ולמצוא את מקור הבעיה.
לאחר שבוע חזר אליו העוזר ואמר לו: "יאיר, הבעיה בבול שהוא לא נדבק כי האנשים יורקים על הצד הלא נכון..."

אמר רב יהודה אמר רב: "כל המבזה תלמידי חכמים אין לו רפואה למכתו". (שבת ק"ט):

קצת מאתנו

רבי זושא מאניפולי זי"ע, היה צדיק עצום ואוהב ישראל באמת. רבי זושא היה עני ואביון, אולם הוא קיבל את מצבו הקשה באהבה ובאמונה. רבו של רבי זושא ידע על מצבו הדחוק של תלמידו האהוב, והחליט להעניק לו סכום גדול עבור הוצאות נישואי בתו. רבי זושא שמח מאוד, ועשה את דרכו חזרה לביתו, כשמעותיו בידו. בדרך עבר בעיירה מסוימת, והנה ראה תכונה רבה. רבי זושא ברר מה ארע, ונדע לו שהערב הייתה אמורה להתקיים חתונה, אולם הורי החתן מאיימים לבטל את החתונה בעקבות כך שהורי הכלה עדיין לא הביאו את סכום הכסף שהבטיחו עבור הוצאות הנישואין. הסיבה שהם עדיין לא הביאו את מה שהבטיחו, היא בגלל שצרו הכסף אבד להם. רבי זושא לא יכל לשאת את עלבונה של בת ישראל, וברר מהו הסכום שאבד. והנה התברר לו, שהסכום שאבד, זהה לסכום הכסף שרבו הביאו לו עבור נישואי בתו.

רבי זושא לא היסס לרגע, והחליט שמניעת הלבנת פנים של בת ישראל שווה כל מחיר. הוא פנה לנוכחים ושאל – מהו הסכום שאבד? מצאתי סכום כסף, אבדוק אם זה הסכום שאבד. הנוכחים תלו תקוות רבות, ואכן רבי זושא חזר ואמר – כן, זהו הסכום שמצאתי! משפחת הכלה הייתה מאושרת, אולם רבי זושא הוסיף ואמר – יש לי תנאי. אני מוכן להשיב את ה"אבדה", בתנאי שאקבל בשכרי מאה רובל. הנוכחים שמעו את דבריו והחלו להוכיחו – תתבייש לך, לקחת שכר על מצוות השבת אבדה? הדבר נוגד את ההלכה. אולם רבי זושא התעקש ועמד על תנאו – איני משיב את האבדה ללא שכר. בלית ברירה, פנתה משפחת הכלה לרב העיירה, ורב העיירה פסק, שאסור לרבי זושא לקחת דמי תיווך, שהרי זו מצוות השבת אבדה. בעקבות הפסק, רבי זושא "השיב את האבדה" בלי לקחת תמורה. רבו של רבי זושא שמע על הסיפור, ושאל אותו – אמור נא לי, זושא תלמידי, מדוע נהגת כך? יודע אני שלא באמת מצאת את הכסף, אלא הבאת את מה שאני נתתי לך, אולם לשם מה עשית את כל העניין עם בקשת השכר? ענה רבי זושא, כשגמלה החלטה בלבי לעשות את המצווה ולתת מכספי למצוות הכנסת כלה, הגאווה הציפה אותי. אמרתי לעצמי – זושא, אתה משהו! אתה צדיק יסוד עולם! כל הכבוד לך! שלא נדבר על הכבוד וההערכה שאקבל מהסביבה על כך שאני משיב את הכסף. הייתי חייב לרסן את עצמי ולעשות פעולה שתעצור את הגאווה. מה עשיתי? ניסיתי לגרום למצב שמצד אחד אני מקיים את המצווה במלואה, ומצד שני – גם מבזים אותי בעבורה. זו הסיבה שביקשתי שכר על המצווה, אף על שידעתי במאה אחוז שלא אקבל שום שכר. אין אנו בדרגתו של רבי זושא, אולם לכל הפחות נלמד להעביר את מעשינו בכור המבחן ולפקח על דרכינו – מה אנו עושים מתוך כוונות טובות, ומה מתוך כוונות טובות פחות.

שיעור טעמי המקרא ודקדוק מר' שאול סאלם בביכנ"ס "היכל יצחק דוד" כל שבת בשעה 15:00

**ברכה והצלחה
ובריאות איתנה**
אסף בן אשר ומשפחתו הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפחתו הי"ו

לרפואה שלימה
סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

שיעור בפרשת שבוע
מהרב **שמשון פוקס שליט"א**
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכנ"ס **אור אבנר**
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה 19:20

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18

תפילת שחרית 6:30
מנחה וערבית (סמוכות) 19:20
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית

יום א' - הרב **שמשון פוקס שליט"א**
יום ב' - הרב **הגאון אברהם הכהן שליט"א**
יום ג' - הרב **רפאל עגיב שליט"א**
יום ד' - הרב **בן יאבו שליט"א**
יום ה' - הרב **שלום אטלן שליט"א**

בית הכנסת
"עולי בבל"
ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל

שחרית - 5:20 נץ
מנין ב' - 7:30
מנחה ערבית - 19:20
שיעורי תורה מידי יום
שעה לפני מנחה

יום א' ב' ה'
רב בית הכנסת
הרב יהונתן אמדדי שליט"א
יום ג'
הרב **שמשון פוקס שליט"א**
יום ד'
הרב **נאור דרשני שליט"א**
יום ה' -
הרב **רפאל עגיב שליט"א**
בשעה 20:00
"יש קונה עולמו בשעה אחת"

שימו לב <<<<

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:45 יום ד' 20:45 יום ה' 21:00